

Studenten geraakt door verhaal mantelzorger

Gastlessen op ROC Mondriaan

Twintig kletsende mbo-leerlingen in de zorg sjokken het leslokaal in. Ze halen hun studentenpas langs de lezer en ploffen hun tas op tafel. 'Goeiemorgen allemaal. Doe de smartphones in jullie tas', zegt de docente. 'Vandaag komen twee gastdocenten iets vertellen over mantelzorg.'

Die gastdocenten, dat zijn wij: Marcella Tam en ik. Marcella is mantelzorger geweest. Haar man Robert overleed in 2012 na een anderhalf jaar durend ziekbed. Een hectische periode, waarover Marcella in 2014 het boek *Medereiziger* schreef. In dit boek heeft ze ook aangrijpende gebeurtenissen uit het leven van anderen opgetekend.

De gastlessen over mantelzorg geven we in tien klassen op het ROC Mondriaan in Delft. De jongeren volgen opleidingen voor verzorgende (niveau 3) of verpleegkundige (niveau 4). Af en toe valt de klas stil als Marcella haar ervaringen deelt. Bijvoorbeeld wanneer ze vertelt over die keer dat ze haar man moest achterlaten bij een zorgverlener waar hij een beetje bang voor was. 'Ah, wat naar', klinkt het uit enkele monden. Het voorbeeld illustreert de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van chronisch zieke mensen.

De studenten worden geraakt door de openheid waarmee Marcella haar verhaal doet. Daardoor zijn zij op hun beurt ook meer open

over hun eigen ervaringen, als zorgverlener en als mantelzorger.

Tijdens de gastlessen gaat het geregeld over het 'bewaken van grenzen'. Wat doe je als de mantelzorger aan je vraagt om de afwas-machine uit te ruimen? De mbo-studenten vinden dat geen enkel probleem. 'Maar als het vaker wordt gevraagd, ga ik erover in gesprek met de mantelzorger', is de algemene reactie.

'En als de mantelzorger je zou vragen om de tuin om te spitten?', stel ik uitdagend. 'Dan zou ik zeggen dat dat mijn taak niet is', antwoordt een studente. De docente tikt haar echter op de vingers. Met luide stem zegt ze: 'Als zorgverlener ben je er voor de cliënt en zijn of haar directe omgeving. Wordt de cliënt er beter van als er bloemen in de tuin bloeien? Organiseer dan met de mantelzorger dát die tuin wordt omgespit.'

Gerard Lappee

Op de foto: gastlessen op ROC Mondriaan

'Meer werkplezier door goede relatie met mantelzorger'

Docent Edwin Schippers van het ROC Mondriaan in Delft is positief over de gastlessen mantelzorg. 'Ik vind het belangrijk dat toekomstige zorgverleners weten wat mantelzorg inhoudt, en leren samen te werken met mantelzorgers. Dat is voor iedereen beter: voor cliënten, mantelzorgers én de zorgverleners zelf. Want het werkplezier van een zorgverlener wordt groter als hij of zij een goede relatie heeft met de mantelzorger.'

Zorgbelang Zuid-Holland nam het initiatief voor de gastlessen over mantelzorg. Schippers greep het initiatief met beide handen aan. 'Wat mij betreft worden de gastlessen een vast onderdeel van het lesprogramma in Delft. Maar ik zie het ook graag op andere locaties van het ROC Mondriaan. Tot slot vind ik de ondersteuning voor studenten die ook mantelzorger zijn een aandachtspunt.'